

ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDESI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Kiadóhivatal:
KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDESEBEN.
Megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
KABOS ÁRMIN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
(Helyben házhoz hordva) egész évre 2 kor., félévre 1 kor
Vidékre (postán küldve) egész évre 4 kor., félévre 2 kor
negyedévre 1 korona.

Telepítsünk füzest, segítsünk a munkás népen!

Zentán a kosárfonó háziipar néhány év óta látalmasan fellendült. Pár év előtt alig 10-12 család foglalkozott Zentán füzessző fonással, ma a munkások száma meghaladja a báromszámot. Köztudomású dolog, hogy az eredmény a zentai gazdakörnek köszönhető, mely egyesület évek óta fejleszti Zentán és vidékén a háziipart, különösen a kosárfonás háziipart, az évenként állami segítséggel rendezett téli tanfolyamokon.

Kezdetben az volt a hiba, hogy a kosárfonók a kész munkát nem tudták értékesíteni, nem volt aki a nagyobb tömegben készített munkát megvette volna. Ez a baj azonban csakhamar megszűnt. A zentai gazdakörnek volt gondja arra, hogy munkamegrendelő, vásárlók után kutasson. Ezt a törekvését is siker koronázta, amennyiben ma már nemcsak a tanfolyamok tanulói, de az összes zentai munkások azonnal értékesíthetik, eladhatják kész munkáikat illő tisztességes ártért.

Kosárfonóink kiképzése, munkássága a nagy közönség előtt folyik le, mégis alig vesz arról tudomást az, akit közvetlenül nem érdekel. Látják, hogy a munkásnép az egész télen át mozog, dolgozik, nem igen panaszkodik; látják, hogy a sarki köpködők száma rohamosan megapadt és ezzel napirendre térnek az egész dolog fölött.

Kevesen tudják azt például, hogy a szabadkai kosáripár részvénytársaság zentai kirendeltsége, melylyel munkásaink nagy része elég előnyösnek mondható szerződést kötött a kész munka átvételére, az elmúlt évben a zentai kosárfonó munkásoknak 62000 koronát fizetett ki különféle kosármunkákért.

Ennyire fejlődtek nálunk a munkásviszonyok, de sajnos itt megint egy igen nagy baj elé jutottunk. Eddig kevés volt a munkás és a kevésnek munkája sem volt illő ártért értékesíthető. Most van munkás elég, van a kész munkának illendő ára, de nincs elég nyersanyag, nincs füz vessző és ami van is részben rász, részben a nagy kereslet folytán méregdrága.

Bizonyára olvasóink közül többen emlékeznek arra, hogy a múlt télen a kosáripár részvénytársaság messze vidékről vasuton volt kénytelen munkásainknak igen drága vesszőt hozatni, csak hogy dolgozhassanak, hozattak pedig ide Zentára, ahol egy kis jóakarattal annyi füz vesszőt termelhetnénk, hogy nemcsak a mi, de a szomszédközségek munkásainak is jutna bőven.

Ezen a bajon már sem a gazdakör sem a munkások segíteni nem tudnak, mert a szükséges terület fölött csak a város rendelkezik. A munkások ugyan néhány hét előtt kértek a várostól 10 hold üres árterületet illő haszonbér mellett, azon célból, hogy oda állami segítséggel füzest telepítenek, de ezen kérelmet a városi tanács és közgyűlés eluta-

sította. Nem volt senki, aki pártolta volna a munkások kérelmét, aki lett volna, az is halgatott nehogy kinevessék, lehurrogják. Így kezelik nálunk az egészséges irányu munkáskérdést.

Egészen helyén lett volna a kérdés elutasítása akkor, ha a városi tanács és közgyűlés nyomban kimondja, hogy a munkások kérelmét elutasítom ugyan, de a város már az idén nem 10, de 50 vagy 100 hold alkalmas árteret telepít be füzessel, hogy a váratlanul föllendült kosárfonást még nagyobb virágzásra emelje és a város szegény munkásnépének tisztességes keresetét örök időkre állandósítsa. A közgyűlés ezt nem tette, a tanács ezt nem indítványozta, pedig az a betelepített füzest 3 év múlva beláthatatlan időig sokkal több jövedelmet hajtana a városnak mint két akkora területű szántóföld.

Am addig, is míg a város a füzések telepítésére magát elhatározza a jelenlegi örökölt füzések gondozását és megőrzését ajánljuk a tanács figyelmébe. A mostani füzésekkel valószínűsítjük a vandalizmust követnek el. Töri, zuzza, aki hozzá fér. Ez nem kezelés. Szedesse le kévékben a város a vesszőt ahhoz értő munkásokkal kellő felügyelet mellett, gyűjtse kazalba és ugy adja el nyilvános árverésen a munkásoknak. Így nem árul zsákba macskát, tudja mit ad el s a munkás tudja mit vesz, de meg a füzesei sem pusztulnak évről-évre, ahelyett, hogy gyarapodnának.

Nagyon, de nagyon fontos kérdések ezek, száz meg száz szegény család élete

Chicagóról.

— Ita: Vértesi Károly. — (3)

Szánító és szorgalmas a yankee, Chicagóban a munka hazájában, különösen az, tág lelkiismerettel nagy szédelő a dollár vadász. Üzlet-vadász, hajhász, fáradhatatlan, élettevékenységében, zaklatott életében, szervezetének az elcsigázásáig az Helyén való szóval élve, nagyon pénzéhes, kincszomjás, azért nem kímél meg senkit, fagyos közönnnyel. Kérlelhetlen, karvaly önzéssel, szinte lelketlen fukarsággal saját vérbelijét sem. Fősvény, amennyire csak lehet, »Kevélynek, fősvénynek soha nincs nyugta«. mondja Kempis Tamás, azért szerezni, csak szerezni, ez a jelszava, dollárt dollárra, ez az öröme, lelkifurdalás nem bántja, kihasznál minden embert és minden alkalmat, szóval, jegyzőkönyvében, nagy betűkkel van leírva az önérdék, kis betűkkel a közérdek. A szűkmarkúsággal értékel mindent, a pénz mindenhatóságát imádja és a célnak, nincsen nála kivihetlensége. Önzés a világ rugója, az idealizmus kiveszöbe jut. Az aranynak a hajszolása után, re bene gesta, hideg nyugalommal, öntelten ereszkedik a karos székébe, mikor az üzlet bőven ereszt, hogy otthon, családjá körében, a családi élet meghitt bensőségének varázsában,

nyugalmában megpihentesse agyvelejének az idegzetét a betegesen érzélgő.

A túlekedő nagy városban, az üzlet szédületes forgatagában, fűlsiketítő összevisszaságban, dolog, csődös-botlás, kereskedés, amerre nézünk, a modern élet küzdelme, fáradtság a napi dologban. Akik nem dolgoznak a fejükkal, arcuk verejtékében a munkás két kezükkel fogják meg a dolognak a végét a világ nagy munkaversenyében. Végső erőfeszítésig szünet nélkül van az, struggle for life. Munkás hangyanép, istene a siker.

Fényes holtok, nagy üvegű, mesés fényű kirkatok tűnnek szemembe. Wolf férfi szabónak a State Street-en lévő kirkatában 550 villany fényt magam olvastam. Vannak Chicagóban divat majmok nagy számmal, akik nadrágjukat, frisen vasaltatják minden napra.

A Staate Street-nél, a new yorki Broadway-t kivéve, nem láttam amerikai utamban nagyobb szerű városi utat. Nem mondom szépség, de igenis nagyság tekintetében, habár ezen is sok a milliókat érő pompás ház. Sok házon amerikai módszer szerint össze vannak zagyaválva az építési formák, gót, román és renaissances. Vannak kifogástalan stílek is, amint az európai nagy városok építkezésében.

Róva az utcákat, a párisi boulevardoknál

kétszerre szélesebb fasoros utakat, az itt ugynevezett „evnyüket“, bannunk azon a nagy ember csöcseléken, megfeszített szorgalmon, mely itt, mocsaras folyam parton, ezt a világvárost olyan rövid idő, egy évszázad alatt, így, amiként van, megalkotta, sőt 1855-től a mély területen fekvő város házait, a 15 haragosan csapkodó vízhullámai ellen megóva, 1 1/4 métertől 3 méterrel magasabban töltötte fel, úgy, most már száraz a talaj. Ez a feltöltés adott Chicagónak első világhír nevet.

A város csatornázásának Brawn terve szerinti keresztül vitele végett is szükséges volt a feltöltés. A házakat, a szó legszorosabb értelmében, amerikai módon fölemték.

A Chicagó város fölemelésére nézve egy házemelő nagy részvénytársaság alakult. Csaváros tervekké kiemelték a házakat helyükből, a lakók az alatt benne maradhattak, foglalkozhattak.

Miként történt ez?

A ház alapját körül ásták, nagy gerendákat töltek a ház alá, azután 6000 csavarral el látott emelő géppel feltölték a házat új, alapot építettek alá. Azóta, helyről-helyre el is tolják már a házakat, Amerikában. Budapestnek is ajánlatot tettek a belvárosi templom eltolására nézve. Abbanmaradt,

boldogulása függ az új füzések telepítésétől és a meglevők szakszerű gondozásától és értékesítésétől.

Bizunk a közgyűlésben, hogy már legközelebb intézkedni fog, ilyen irányban, hogy a dolgozni akaró munkásnépet dologhoz, munkához, kereset-hoz juttassa, olyan kereset-hoz, melyből a város nagyközönségének is haszna van. Zenta város polgármestere ez irányban a kezdeményező lépést már megtette, a város képviselőtestületén van most már a sor, hogy a felvetelt eszmét mielőbb megvalósítsa. * * *

HIREK.

Városi közgyűlés. A múlt hó 29-ikén megtartott városi közgyűlésen a rengeteg tárgyszerű tárgyat vettek elő mert Mester Andor indítványára ismételt kimondták, hogy július és augusztus hónapokban nem tartanak ülést és ezen idő tartama alatt a sürgős ügyekben a gazdasági bizottság fog intézkedni — a közgyűlésnek utolagos jóváhagyása mellett. Az első tárgy Csábi István és társai kérelme volt, kérvényükben előadták, hogy a varostól bérelt réti földekben elvetett gabonájuk elverte a jég Kárpótlásul a közgyűlés beleegyezett abba, hogy az 1909-ik termő évre az eddig fizetett hasznobérek kétharmadért fogják megkapni a terület — árverés mellőzésével. Dome Péter városi kézfesítő be- tegsége miatt hosszabb szabadságot és előleget kapott. A Tiszán át a vashidon átvezető viczi- náis asztra az előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbították. Fontos tárgya volt a közgyűlésnek a kereskedelmi miniszternek leírata a munkások építése tárgyában. A miniszter jóváhagyta a közgyűlés ama határozatát, hogy Zenta város munkásházakat 520 ezer korona költséggel keretében felépíteti és ezen összeget az osztrák magyar banktól veszi fel 50 év alatt visszafizetendő 5 és 1/4 százalékos törlesztéses köcsön formájában. A munkásházak építését nyomban el is rendelik, amennyiben az árlejtés megtartására határnapot tűztek ki folyó hó 14-ikére, a mely árlejtésen — többek között — négy építészeti bizottsági tag is ellenőrzést fog gyakorolni. A magyarkanizsai határszéli iskolát szintén felépítik. Ezen építésre a versenytárgyalás folyó hó 13-ikán lesz. Öt ezer darab kockakövet a jövő évi költségvetés terhére fognak beszerezni. A belügyminiszter jóváhagyta kórház építési tervezetünket. Rövid időn belül 100 ágyas kórházat építetünk 200 ezer korona költséggel. Tanulmányi segítyt kapnak: Szóke, Ferenczy, Csetle, Hoffman, Simon, Kerepesi, Vámos a 200 koronát, Flesch N., Flesch I. a 150 koronát végül Zimányi és Kávai a 100 koronát. A felsőhegyi ovodát is fölépítjük, ám előbb fedezetről kell gondoskodni. A közgyűlés szenzációja a kisbudszáki kaszálóknak legeltetés alá történt kiadásához fűződik. A kaszálókat Deutsch Vilmos és Baráti Péter bérelték ki 360

Chicago a különlegességek városa, gyártják az ötleteket benne. Segítenek magukon, ha a törvényt kijátszani akarják.

Nem láttam, csak hallottam; egy hajóról, mondjuk uszó játék-barlangról, mely jól jövedelmez s indul a Michigan-tóra a szomszédos South Chicagóból, amely már nem Illinois, hanem Indiana államhoz tartozik. Illinois államba, ahova Chicagó tartozik, szigorúan vannak tiltva a szerencse játékok, bacco, pooker, Indiana államban nem. Fölülnek a City of Traverse-re s az uszó városban játszanak, hova nem lát el a rendőség. Birság, Fortuna istenasszony cselveleése dacára, sok a kártya játékos.

Chicagóról elmondhatjuk, hogy az, magában véve is Amerika. A nagy Illinois államnak terméken a földje, gazdag a népe, mindennek a fővároson látszik meg a képe. Polip karokkal szifel mindent körüötte. A sok üzlet és a vele járó kisebb-nagyobb család dacára, hogy valóságos Chicagó népe, a sok templomról következtethetjük. Háromszáznál több van Nagy szertiséget ne keressünk rajtuk, műkinöseket bennük. Még legszebbek a katolikus templomok, de koránt sem olyan az érseki nagy templom, Cathedral, mint a mi szt. István bazilikának a fővárosban. Négy szólamu és magánének emeli az ünnepélyes isteni tiszteletet. (Folytatjuk.)

koronáért. Az árverés befejezte után Tóth János Antal utóajánlatot adott be és 396 koronát ígért a legeltetésért. A tanács ezen utóajánlatot nem fogadta el, hanem az eredeti ajánlattevőknek Deutsches Vilmos-estár-ának adtak a kisbudszákat az utóajánlati árban illetve 396 koronáért később Bozó János tullicizálta valamennyit, mert ő a tanácsi határozat tádomásul vétele után beígért 450 koronát. A tanács ezen eljárása kavarta fel a közgyűlés nyugalmát Mester Andor fejelemit indítványozott a tanács ellen. A közgyűlés az indítványt elfogadta, ámde meggyőződésünk, hogy e miatt a városi tanácsnak még a haja szála sem fog meggörbülni.

Tanító választás. A múlt hó 30-ikán d. u. 5 órakor tanítóválasztó gyűlése volt a zentai izr. iskolaszéknek. Huszonhét pályázó közül a legtöbb szavazatot kapta Rosenberg Emil bőséfketehegyi tanító s vele szemben 2 szavazatot kapott Garai Samu és végül egy szavazat esett Polák Miksára. Ilyen formán nagy szótöbbséggel Rosenberg Emil választott meg, akiben a hitközség egy kitünő tanerőt nyert, mert az összes pályázók közül neki volt a legjobb bizonyítványa.

Iskolaszéki ülés. A múlt hó 31-ikére hirtetett iskolaszéki ülés az ismert részvételesség miatt folyó hó 5-ikére, szerdán délutánra halasztották. Az ovodai bizottság ülését megtartotta. Elhatározották, hogy 2 új ovodát állítsanak fel és, pedig 1 et Felsőhegyen, egyet pedig a városban, a Tiszaparton, a Burány-féle telken. Az iskolaszék tervez — a közgyűlés végez.

Csikókiállítás. A Zentai Gazdakör szokásos csikókiállítását folyó hó 20-ikán Szt. István napján tartja meg. Az általános érdeklődésből ítélve a csikókiállítás az idén nagyszabású lesz.

Ellopott posta értékjegyek. A gerjéni (Tolna megye) postahivatalnál nagyobb összegű postai értékköveket raboltak el. Miért is a temesvári posta igazgatóság felhívja a nagyközönséget, hogy értékköveiket vagy postahivaltól vagy pedig nyilvános elárusítóktól szerezzék be. Ha valamely magán ember kínál ilyeneket megvételre, az illetőt a legközelebbi rendőrkapitányságnál jelentseék fel.

Új ipartelep. Örömmel értesülünk, hogy hazánk legnagyobb ipartelepe, az előnyös ismert Bohn-féle téglagyárak most Bácskésabán is nagyszabású telepet létesít. A tulajdonosok elismert szakavatottsága és erélyessége bizonyára ezen új telepet is rövid idő alatt elsőrendű iparteleppé fogja emelni.

A munkásbaleset biztosításban most már 1907. évi XIX. t. c. értelmében a munkaadó elleni igények csak akkor és annyiban érvényesíthetők a rendes bíróságok előtt, amennyiben a baleset folytán megsérült munkás vagy ennek elhunytja esetében annak hátramaradtjai a keresetképeség csökkenése folytán elvesztett jövedelemnek az idézett törvényben megálapított 60 százalék, illetve 40 százalékon felüli részt csak akkor igényelhetik munkaadótól, ha előzőleg a büntetőbíróság a munkaadónak, vagy megbízottjának a baleset előidézése körüli szándékosságát vagy gondatlanságát jogerősen megállapította, vagy pedig, ha kimutattatik, hogy ez a büntető bírói megállapítás a munkaadó vagy megbízottja személyében rejlő okok miatt nem volt lefolytatható. A kuria egy adott esetben kifolyólag most erre való tekintettel úgy határozott, hogy az idézett törvény 82 és 83 szakaszaiban meghatározott ezeknek az előfeltételeknek kimutatása nélkül a kereset a rendes bíró előtt meg sem indítható, miért is az olyan kereset elbírálására, amelyben ezeknek a feltételeknek fennforgása kimutatható, a rendes bíró hatáskörrel sem bír, amiért is az ilyen kereset érdemleges elbírálás nélkül elutasítható.

Beiratások a zentai főgimnáziumba. A zentai áll. s. közs. főgimnáziumban, melynek szép új épülete és bútorzata most már teljesen készen van, a beiratások szeptember három első napján lesznek. A felvételi díj 6, a tandíj 54 korona s ez 3 részben fizethető. — Jó viseletű s jó előmenetelű szegény tanulókat a tandíj fizetés alól részben, vagy egészben is felmenthetők; azonban a felmentettek száma nem lehet nagyobb a beírottak 20 százalékánál. A tanítás 8 órától 1-ig egyfolytában tartatik. Miután az új tiszai vashid készen áll s a forgalomnak is át van adva, Zenta a Tiszán túlól is könnyen megközeíthető. Csókáról társas kocsin 40 fillérről szállítják az utast Zentára, Vidéki fiúk mérsékelt árban kaphatnak tisztességes ellátást. Zenta, 1908. július hó. Szűcs Lajos főgimn. gazgató.

Olcso szappan csak a jó tiszta szappan. A legjobb a „Schicht“ cég „szarvas“ jegyű

szappana, s ennél fogva a legolcsóbb is. Most, mikor a drágaság korszakát éljük, különösen kellene a háziasszonyoknak arra ügyelniük, hogy jó, tiszta szappant kapjanak, különben még egyszer annyit használnak el és tönkreteszik fehérműjüket. Schicht „szarvas“ jegyű szappannal való egyszeri bedörzsölés felér közönséges szappannal való kétszeri bedörzsölésnek. Schicht „szarvas“ jegyű szappana tisztaságáért 25.000 koronával kezeskedik. Valódi csak a „Schicht“ névvel.

Vasárnapi munkaszünet meg nem tartása. Közöltük, hogy az aradi kereskedelmi alkalmazottak szakegyletének fejlesztése alapján az aradi kihágási bíróság Éles Armin, Andrányi Károly, Dumány József, Herbstein Mór és Adler Andor ottani nagykereskedőket 25–25 K. pénzbüntetésre ítélte azért, mert alkalmazottaikat irodai munkákkal vasárnap délelőtt is foglalkoztatták. A másodfokon jóváhagyott marasztaló ítélet felkerült a belügyminiszterhez, aki vizsgálatot rendelt el annak megállapítása végett, hogy a vasárnap délelőtti irodai munka szerves kapcsolatban van e az elárusítással, illetve, hogy az irodai munkának vasárnapon való elvégzése az üzletben a következő napokon való elárusítást lehetetlenné teszi-e? Berecz Ferencz kihágási bíró ejtette meg a miniszter által kívánt vizsgálatot és jelentése oda konkludált, hogy a vasárnapi munkához csak a pénztáros és ellenőr jelenlétére van szükség. Ennek folytán most a belügyminiszter az alsófoku iparhatóságok marasztaló ítéletét jóváhagyta.

Keckeméthy Károly jó hírnevű zenetanár elvállal mindenféle hangszerben alapos zeneoktatást és ugyancsak ő nagy szakértelemmel és olcsó díjért eszközli a zongorák hangolását. E törekvő derék zenészt (lakik Zentán Szabadkai utca Goldstein Benő-féle ház) ajánljuk az intelligens szülők figyelmébe.

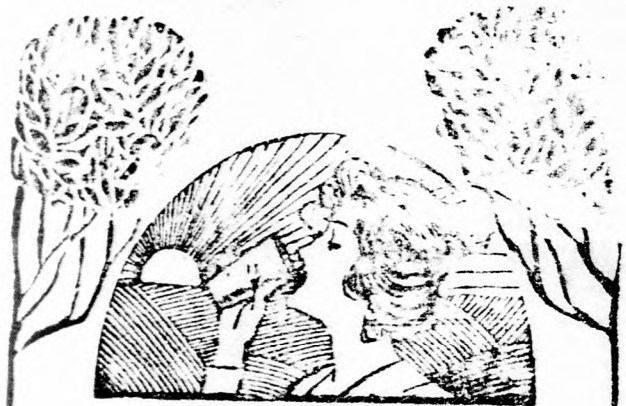
A „Zenélő Magyarország“ közismert zenemű folyóirat ép most megjelent 362-ik füzeté újra a legjobb s kedvelt zongorajátékokat közli, mint I. Illéssy Gyula, kedvelt dalszerzőknek két hangulatos magyar nótáját; 1. Hej mikor még kedves rózsám szeretted, 2. Kancsót a kezembe... borsal. II. Heidberg Albert, bájos „Gavotta“-ját zongorára. III. Komáromy Ödön hazafias „Dobó induló“-ját, magyar dal szöveggel. Elismert tény, hogy annyi zeneművet, a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló ujdonságait, csak 6–8 koronáért szerkeztetni meg lehet kiadásokban, amennyit egy füzet ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt, 6 korona félévi előfizetésért 12 ily gazdag tartalmu füzetet, s egy 50 zeneoldal terjedelmű albumot — egész évi 12 korona előfizetésért pedig, a Husvéti és Karácsonyi zenealbumokat is; teljesen ingyen adja előfizetőinek. Előfizetések az e számmal meginduló 1908. évi 2. ik július decemberi félévre, a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest VIII. József körút 22 intézendők, hoanon kívánatra kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

A vaspiacról. A külföldi piacokról beérkezett jelentések szerint úgy Németországban mint Amerikában valamivel nagyobb lett a vasanyagok és áruk iránt való érdeklődés. Ugyanez tapasztalható nálunk is, a megrendelések valamivel nagyobb számban érkeznek be, különösen a nagykereskedő cégekhez, úgy, hogy ezeknek ismét szép raktári forgalma lehetne, ha készleteik a vasművek vontatott szállítása miatt nem volnának annyira hiányosak, hogy alig lehet valamely több fajtára és méretre szóló megrendelést akadálytalanul foganatosítani. A vasgyárak most már jóval gyorsabban szállítanak, de azért némely cikkre még mindig hosszú terminusokat szabnak. Az árak leszállítására sem igen akarják magukat részáraik, ámbár a magyar-osztrák és a felsősziléziai vasművek közötti főállott kartel főbomlásával ezek a német gyárak is szorgalmasan ajánlgatnak a közös vámterületen rudvasat és durva lemezeket, egyelőre ugyan főleg Ausztriában, de már néhány nagyobb magyar gyárgyár is kapott felsősziléziai vasra ajánlatot olcsó áron és rövid terminusra.

A magyar újságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélelhetetleg szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponként 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K. negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K. 40 fillér.

Laptulajdonos: Kabos Armin

Leánynevelő internátus és polgári leányiskola Zentán. Endrei Sománé (volt városi mérnök neje) kitűnő hírű zentai leánynevelő intézetében a szeptember hó elsején kezdődő tanévben a polgári leányiskolai növendékek Kaszás Róza polg. isk. tanárno vezetőse mellett fognak alapos oktatásban részesülni. Az első évről meglepően szép eredménye után, az intézet jövője biztosítva van. Az intézetben eddig működő főgimnáziumi tanárok a folyó tanévben is tanítanak és a rendszer tanfolyamokon kívül a **francia és német nyelv** alapos elsajátítására kiválóan nagy gondot fordít az igazgatóság. **A továbbképző tanfolyamon** polgári iskolát végzett növendékek az általános műveltség megszerzéséhez szükséges ismereteket — főgimnáziumi és polgári iskolai tantervek előadásából tanulják. A bentlakó növendékek daczára az általános drágaságnak **mérsékelt díjazásért** családi, szeretetteljes bánásmód, valászkölcsi nevelésben és **kitűnő ellátásban** részesülnek. Az internátus gyönyörű stílusban fölépített, kényelmes, tulajdonát képező magánépületben van elhelyezve. Tágas udvar, pompás kert, tennispálya, vízvezeték és villanyvilágítás egészségügyi szemponttól is alkalmassá és ajánlatossá teszik ezen internátust. A folyó tanévben az intézet minden valószínűség szerint elnyeri majd a **polgári leányiskolára vonatkozó nyilvánossági jogot**, a mely körülmény a szülőknél — az intézettel szemben tanúsított rokonszenvét csak fokozni fogja. Az igazgatóság kívánatra bárkinek is megküldi a bővebb felvilágosítást nyújtó prospektusokat minden szülő, aki leánygyermeké jövőjét, illetve szellemi és testi kiképzését **csekélyebb anyagi áldozattal** biztosítani óhatja — forduljon mielőbb és bizalommal **Endrei Sománé** leánynevelő intézetéhez **Zentán**, mert pedagógiai szempontokból csakis korlátolt számban és csak jobb családból való növendékeket vesz fel az igazgatóság.

Robitsi tempelforrás

étvágyat emel előmozdítja az emésztést és anyag cserét.

Magyarországi főraktár:

HOFFMANN JÓZSEF

Budapest, V. Báthory-utca 8

Uj szép rózsaburgonyát

ajánl métermázsánként 4 forint 50 krajcárért **Reiter Izidor** Temesvár József város Zsákoknak darabja 15 kr. Egész kocsirakománynál külön árajánlat. Métermázsánként 1 kor. előleg kértetik.

Menetjegyek

Amerikába

A RED STAR LINE

belga királyi postahajóra

Indulás Antwerpenből direkt New-Yorkba minden szombaton és havonként kétszer

Antwerpenből — Canadába.

Elsőtendü gyorsgőzös kitűnő ellátással.

Felvilágosítással ingyen szolgál

Red Star Linie, Wien, Wiedner Gürtel 20.

10266. sz. 1908.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szent Jakab

országos vásár

f. évi augusztus hó 13-ától bezárólag augusztus hó 17-éig fog megtartani.

— Mindenféle állat felhajtása —

az országos vásárra, augusztus hó 13-tól, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve

MEG VAN ENGEDVE.

Temesvárott, 1908. évi jul hó 10 é-n.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz főkapitány.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Pártos Sándor úr adai-utcai fatelepét

vétel után átvettem és azt az eddigi

TELEPEN TOVÁBB FOGOM VEZETNI.

Érzetemben mindennemű

épület és bognár fát, valamint építési és tüzelő anyagokat, nevezetesen cement, mész, faszén, coaksz (pirszén) porosz szén és tüzfát

állandóan és nagy mennyiségben raktáron

fogok tartani és legfőbb törekvésem leendő

mélyen tisztelt reverdümnek bizalmát pontos és lelkiismeretes kiszolgálással

mindenkor kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

FLESCH MÁRTON.

fakereskedő

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep a szakmában Ausztria Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Ala, ittatott 1864 — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

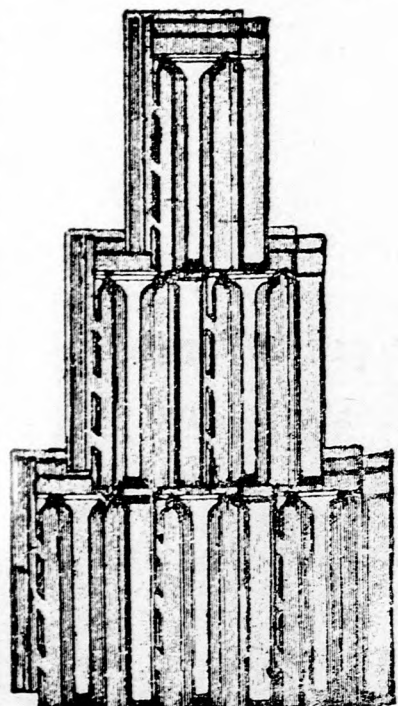
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

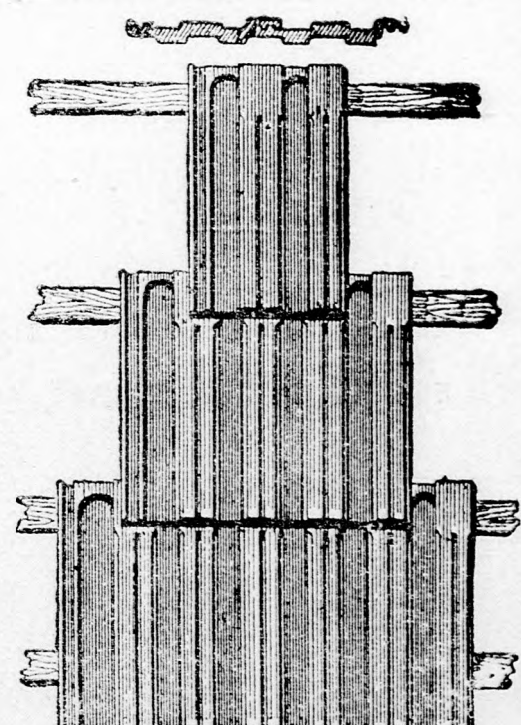
Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek.

Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. biztonsági átfedő cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány. Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 253.

Uj mezőgazdasági gépraktár!

Hirschl Hermannál Zentán (Szénatér)
Eötvös utca 510. sz.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű gazdaközöniséget, hogy több elsőrangú gyárból *legjobb gyártmányu*, mindennemű gazdasági gépeket, dus választékban szerezttem be és *nagy készletet tartok raktáron*, miáltal módomban áll azokat legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett elárúsítani. A gépek minőségéért és jó üzemképességükért kezességet vállalok és szállítok *több évi törlesztésre. Járgányokat szecskavágókat, darálókat, vetgépeket, aratógépeket, fűkaszalógépeket, szénagyűjtőket ekéket, morzsolókat, rostákat, mázsákat, ponyvákat és a Magy. kir. állóvasutak gépgyárából cséplőgépgarnitúrákat, motorokat, gőzekéket és malomberendezéseket.*

A nálam vásárolt gépeket, állandóan alkalmazott szakembereim által *díjmentesen szereltem fel*, és üzemképes állapotban, felelősség mellett adom át tisztelt vevőimnek.

Felkérem az érdeklődőket szíveskedjenek saját érdekükben mintaszerűen berendezett raktárainal megtekintésre méltatni.

Műszaki vezető: Tisztelettel:
Sétáló Lajos okl. gépész Hirschl Herman Zentán.
Gépszerelő: (Szénatér)
Haász Béla okl. gépész.

Gazdasági gépraktárak: Zentán: Eötvös utca 510 sz. saját házamban, Szt. Anna utca 556 sz. saját házamban, Szt. Anna utca Deutsch Rumi féle nagyraktárban, Tiszaszentmiklóson 229 és 230 sz. saját házamban.

Egyedül valódi **THIERRY BAMZSAMA** csak

a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 122, vagy 61, avagy 1 szabadalmazott különleges, utazó családi tíveg 5 korona. Csomagolás ingyen

Thiery centifolium kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona. A legjobb házszerék gyomorháj, gyomorégés, györcs, hőkögés, mellháj, belső gyulladás, köszvény, tagszagatás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, mindennemű sérülés sibi. ellen. — Így tessék cimezni: Védőangyal gyógyszerár

Thierry A. Pregrada Fohitsch mellett.
Raktár Budapesten: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértési L. Lugos.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, rendkívül üdítő asztali viz.

Üdít, gyógyít! Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomódra használva, vese- és hólyagbajoknál a vesemenedece idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szel. akazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-csep. lők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

MIŰ IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldi főülum hazánk természetes szénsavas vizek királya:

a mohai ÁGNES-torrás

milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a

gyomorégést rögtön megszünteti, páratlan étvágygejreszt, használata valódi áldás a gyomorhajosoknak.

Mint természetes szénsavdus ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz: dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitünő szere a legkülönbélebb **gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **gyomor-, bél- és légsőhurultól** szabadulni akarunk.

Dr. Kéty

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **vesebajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél**, sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódaviznél.

Főraktár: **STOLCZ DEZSŐ** urnál.